

§ 258

Dnr KS 2022/00176-2.4.7

Beslut - Svar på motion från (V) om fria arbetsskor inom vård och omsorg

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen föranleder inte någon ytterligare åtgärd.

Kommunstyrelsen för egen del:

Västerås stad ger ett skobidrag till anställda inom vård och omsorg på samma sätt som många av de privata aktörerna gör med 200 kronor per år.

Reservation

Staffan Jansson (S), Carin Lidman (S), Ann-Louise Molin Östling (S) och Jonas Cronert (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag:

”Att fria arbetsskor ska vara en rättighet för personalen inom vård och omsorg är självklart för oss socialdemokrater. Det är en jämställdhetsfråga eftersom de flesta kommunala arbetsplatser som är mansdominerade har fria arbetsskor, medan dessa kvinnodominerade områden saknar det. En av de förslitningsskador som drabbar vård- och omsorgspersonal beror på att de står och går under betydande delen av sitt arbetspass. Då är det viktigt och rimligt att personalen utrustas med skor av god kvalitet, som ger största möjliga avlastning för kroppen. Vi tycker därför att Västerpartiets motion är bra och röstade bifall till den. Den beloppsgräns som blev kommunstyrelsens beslut är rent utsagt löjlig – det finns inga fotriktiga skor lämpliga för arbete att köpa för 200 kr paret. Vi reserverar oss mot det beslutet.”

Ärendebeskrivning

Hawar Asaiesh (V), Shiar Mala Said (V) och Marie Wiberg (V) har inkommit med en motion om fria arbetsskor inom vård och omsorg.

I motionen framhålls att Västerås stads personal förtjänar skor av god kvalitet så att de kan utföra sitt viktiga arbete utan att riskera att utsättas för olyckor eller belastningsskador på grund av vad de har på fötterna.

Vänsterpartiet föreslår därför kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får skor betalda av arbetsgivaren en gång per år.

Motionärerna beskriver att medarbetarna inom vård och omsorg går långa sträckor varje dag på hårda betonggolv. I hemtjänsten transporterar sig medarbetarna till brukarna i alla typer av väder. Arbetet ställer krav på bra skor som ger det stöd som behövs. Kostnaden för en bra sko är ungefär 1 000 kr. Flera av medarbetarna har inte råd att köpa dessa skor utan köper billigare skor. Belastningsskador och ont i knän, höfter, rygg, nacke och axlar beror ofta på att man har fel skor som gör att man både står och går på fel sätt. Bra arbetsskor för personal i vård och omsorg är även en

jämställdhetsfråga. Inom mansdominerade yrken ingår oftast skor som en del av arbetsklädseln och så borde det även vara inom kvinnodominerade yrken.

Motionen har remitterats till äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning. Nämnderna har svarat på remissen och lämnar följande bedömning:

Arbetet kring bra arbetsmiljö är viktigt och förvaltningen motsätter sig inte ambitionen i motionen. Dock finns flera praktiska frågor som behöver hanteras i samband med ett eventuellt inköp av arbetskor, så som hur inköpet ska gå till, hur skorna ska förvaras på arbetsplatsen, att säkerställa om förmånsbeskattning föreligger eller ej, identifiera vilka medarbetare som ska omfattas av fria arbetskor, vilken nämnd som ska ta kostnaden samt slutligen om medarbetare i privata utförare ska omfattas.

Utifrån ovanstående är bedömningen att motionen bör bifallas.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen bifalls.

Yrkanden

Hawar Asaiesh (V), Jonas Cronert (S), Vicki Skure Eriksson (C), Carin Lidman (S) yrkar bifall till motionen.

Anna Hård af Segerstad (M) yrkar:

1. Att kommunstyrelsen för egen del beslutar att Västerås stad ger ett skobidrag till anställda inom vård och omsorg på samma sätt som många av de privata aktörerna gör med 200 kronor per år.
2. Att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd.

Emil Thessén (-), Marcus Jacobson (M), Anna Lundberg (L) och Jacob Axelson (L) yrkar bifall till Anna Hård af Segerstads (M) förslag.

Proposition

Ordföranden finner inledningsvis att det finns två förslag till beslut, bifall till stadsledningskontorets förslag, ifrån Hawar Asaiesh (V) med flera. Samt att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd, från Anna Hård af Segerstad (M) till vilket Emil Thessén (-) med flera har yrkat bifall.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla motionen i enlighet med stadsledningskontorets förslag. Votering begärs.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där ja står för bifall till stadsledningskontorets förslag och nej står för att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen

propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att voteringen utfallit med 6 röster för ja och 7 röster för nej och att kommunstyrelsen därmed beslutar att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd.

Voteringstabell

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja	Nej	Avstår
Jacob Axelsson (L)		X	
Eleonore Lundkvist (M)		X	
Carin Lidman (S)	X		
Ann-Louise Molin Östling (S)	X		
Anna Lundberg (L)		X	
Vicki Skure Eriksson (C)	X		
Jonas Cronert (S)	X		
Anna Hård af Segerstad (M)		X	
Marcus Jacobson (M)		X	
Emil Thessén (-)		X	
Hawar Asaiesh (V)	X		
Caroline Högström (M)		X	
Staffan Jansson (S)	X		
Totalt	6	7	0

Ordföranden finner avslutningsvis att det finns ett tilläggsyrkande från Anna Hård af Segerstad (M) till vilket Emil Thessén (-) med flera har yrkat bifall.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där bifall mot avslag ställs till tilläggsyrkandet. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla tilläggsyrkandet.

Kopia till

Äldrenämnden

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Kommunstyrelsen
Kristina Olström
Epost: kristina.olstrom@vasteras.se

Kopia till
Äldrenämnden
Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Kommunstyrelsen

Motion från (V) om fria arbetsskor inom vård och omsorg

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen bifalls.

Ärendebeskrivning

Hawar Asaiesh (V), Shiar Mala Said (V) och Marie Wiberg (V) har inkommit med en motion om fria arbetsskor inom vård och omsorg.

I motionen framhålls att Västerås stads personal förtjänar skor av god kvalitet så att de kan utföra sitt viktiga arbete utan att riskera att utsättas för olyckor eller belastningsskador på grund av vad de har på fötterna.

Vänsterpartiet föreslår därför kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får skor betalda av arbetsgivaren en gång per år.

Motionärerna beskriver att medarbetarna inom vård och omsorg går långa sträckor varje dag på hårda betonggolv. I hemtjänsten transporterar sig medarbetarna till brukarna i alla typer av väder. Arbetet ställer krav på bra skor som ger det stöd som behövs. Kostnaden för en bra sko är ungefär 1 000 kr. Flera av medarbetarna har inte råd att köpa dessa skor utan köper billigare skor. Belastningsskador och ont i knän, höfter, rygg, nacke och axlar beror ofta på att man har fel skor som gör att man både står och går på fel sätt. Bra arbetsskor för personal i vård och omsorg är även en jämställdhetsfråga. Inom mansdominerade yrken ingår oftast skor som en del av arbetsklädseln och så borde det även vara inom kvinnodominerade yrken.

Motionen har remitterats till äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning. Nämnderna har svarat på remissen och lämnar följande bedömning:

Arbetet kring bra arbetsmiljö är viktigt och förvaltningen motsätter sig inte ambitionen i motionen. Dock finns flera praktiska frågor som behöver hanteras i samband med ett eventuellt inköp av arbetsskor, så som hur inköpet ska gå till, hur skorna ska förvaras på arbetsplatsen, att säkerställa om förmånsbeskattning föreligger eller ej, identifiera vilka medarbetare som ska omfattas av fria arbetsskor, vilken nämnd som ska ta kostnaden samt slutligen om medarbetare i privata utförare ska omfattas.

Utifrån ovanstående är bedömningen att motionen bör bifallas.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen bifalls.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Inköp av arbetsskor till medarbetare i vård och omsorg kommer att innebära kostnader.

Kostnaden för endast äldrenämndens verksamhet uppskattas till årligen till ca 1,4 miljoner om varje anställd skulle få ett par skor värda 1 000 kronor per år. Enligt förslaget skulle i så fall personal på särskilt boende få ett par skor vartannat år och personal inom hemvården få två skor per år. Kostnaden uppgår då till 900 000 kronor vartannat år och 1,85 miljoner kronor vartannat år.

Kostnad för samtlig vård- och omsorgspersonal inom förvaltningen uppskattas till årligen ca 2,05 miljoner kronor om varje anställd skulle få ett par skor värda 1 000 kr per år. Enligt förslaget skulle i så fall personal på särskilt boende få ett par skor vartannat år och personal inom hemvården få två per skor per år. Kostnaden uppgår då till 900 000 kronor vartannat år och 2,5 miljoner kronor vartannat år.

Om personal hos privata utförare ska inkluderas måste detta tas höjd för i upphandlingar, LOV-avtal samt ersättningar.

Hållbar utveckling

Perspektivet har bäring på mål nr 8 för de globala målen för hållbara utveckling.

Mål nr 8: Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomiska tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Kristina Olström
HR-direktör

§ 103

Dnr NF 2022/00080-1.7.1

Remiss - Motion från (V) om fria arbetsskor inom vård och omsorg

Beslut

Nämnden för personer med funktionsnedsättning antar yttrandet daterat 5 april 2022 med ändring att stycket om att nämnden anser att motionen bör avslås stryks och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation

Thomas Frisk (M), Elin Granqvist (KD) och Ingmarie Bjurstedt (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag.

Ingmarie Bjurstedt (SD) inkommer med en skriftlig reservation:

” Sverigedemokraterna reserverade sig mot beslutet som fattades och yrkade istället på att ursprungsförslaget skulle gälla.

Anledning till att Sverigedemokraterna yrkade avslag på motionen är att den fokuserar mot jämställdhet mer än det egentliga problemet – den fysiskt slitsamma arbetsmiljön.

Personalen inom vård och omsorg är yrkesfolk och är värda mer än att vara ett inslag i jämställdhetsdebatten. De behöver tillgång till arbetsskor/yrkesskor för det många gånger fysiskt mycket påfrestande vårdarbetet. Yrkesskor som är rekommenderade av experter på området.”

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har till kommunfullmäktige lämnat in en motion som föreslår kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får ett par arbetsskor värda 1000 kronor bekostade av arbetsgivaren per år.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 13 maj 2022.

Kostnaden för inköp av arbetsskor i enlighet med motionen kan antingen bekostas i sin helhet av äldre-nämnden som arbetsgivarenämnd alternativt att nämnden för personer med funktionsnedsättning bekostar skor inom sitt verksamhetsområde. Kostnaden uppgår då till ca 2,05 mkr per år (för äldre-nämnden) alternativt ca 0,65 mkr per år (för nämnden för personer med funktionsnedsättning).

I det fall inköp av arbetsskor för personal som arbetar i huvudsak inomhus görs vartannat år och inköp för personal som arbetar inom hemvården görs två gånger årligen så uppgår kostnaden för enbart nämnden för personer med funktionsnedsättnings verksamhetsområde till 0,65 mkr vartannat år samt 0 kr vartannat år. I det fall äldre-nämnden ska bekosta samtlig personals

arbetskakor blir då motsvarande kostnad 0,9 mkr vartannat år och 2,5 mkr vartannat år.

Motionen tar inte upp om förslaget även ska gälla för privata utförare, hur skorna och eventuella indirekta kostnader ska finansieras eller hur ansvarsuppdeleningen mellan arbetsgivarnämnd och verksamhetsnämnd ska göras.

Nämnden anser att motionen bör avslås på grund av att det finns ett antal frågeställningar och praktiska förutsättningar som måste hanteras innan inköp av skor kan bli aktuellt.

För det fall fullmäktige bedömer att motionen ska bifallas anser nämnden att den direkta kostnaden, samt eventuella indirekta kostnader, för arbetsskorna ska finansieras genom utökad ram. Det förespråkas då att personal som arbetar i huvudsak inomhus får ett par skor vartannat år och att personal inom hemvården får två par skor årligen. Fullmäktige måste då avgöra hur kostnadsfördelningen mellan äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning ska se ut.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning antar yttrandet daterat 5 april 2022 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Agneta Luttropp (MP) yrkar att stycket: ”Nämnden anser att motionen bör avslås på grund av att det finns ett antal frågeställningar och praktiska förutsättningar som måste hanteras innan inköp av skor kan bli aktuellt” ska strykas från yttrandet.

Magnus Johansson (S) yrkar bifall till Agneta Luttropps (MP) ändringsyrkande.

David Sundén (C) yrkar bifall till Agneta Luttropps (MP) ändringsyrkande.

Karin Andersson (L) yrkar bifall till Agneta Luttropps (MP) ändringsyrkande.

Thomas Frisk (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Elin Granqvist (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ingmarie Bjurstedt (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Agneta Luttropps (MP) ändringsyrkande med bifall från Magnus Johansson (S), David Sundén (C) och Karin Andersson (L), dels förvaltningens förslag med bifall från Thomas Frisk (M), Elin Granqvist (KD) och Ingmarie Bjurstedt (SD).

Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs.

Ordföranden finner att nämnden för personer med funktionsnedsättning beslutar i enlighet med Agneta Luttropps (MP) förslag.

Kopia till

Kommunstyrelsen, Västerås stad

Vård och omsorgsförvaltningen
Matilda Funkquist Cullinan
Epost: matilda.funkquist.cullinan@vasteras.se

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Remiss - Motion från (V) om fria arbetsskor inom vård och omsorg

Motionen

Vänsterpartiet har till kommunfullmäktige lämnat in en motion som föreslår kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får ett par skor betalda av arbetsgivaren per år.

Motionen beskriver att personal inom vård och omsorg går långa sträckor varje dag och att hemtjänstpersonal är ute i alla väder. Motionen menar vidare att i mansdominerade yrken ingår ofta arbetsskor i klädseln som bekostas av arbetsgivaren och att så borde även vara fallet för kvinnodominerade yrken. Genom detta kan förslitningsskador minskas och arbetsmiljön förbättras för vård- och omsorgspersonal.

Motionen specificerar inte om förslaget gäller för endast tillsvidarepersonal eller även för visstidspersonal. Det är heller inte specificerat om förslaget endast gäller egenregin eller även personal hos privata utförare inom LOU och LOV.

Arbetsskor inom Västerås stads förvaltningar

Inom bland annat teknik- och fastighetsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen så ingår arbetsskor i ett antal arbetsgruppers bekostade arbetskläder, exempelvis för ingenjörer, projektledare, byggsamordnare, parkeringsvakter, kökspersonal, svetsare med flera. Den gemensamma nämnaren för samtliga arbetsgrupper som får arbetsskor bekostade är att arbetsmiljöverket har uppsatta skyddskrav på skor för gruppen eller att de ingår som del av en uniform.

Andra kommuner och region Västmanland

Enligt en undersökning som Kommunalarbetaren (fackföreningen Kommunals medlemstidning) genomförde och publicerade i oktober 2021¹ bekostar 7% av landets kommuner arbetsskor för hemtjänstanställda och 9% bekostar skor på LSS-boenden. Av landets 10 största kommuner är det endast Örebro som bekostar skor för personal inom hemtjänst och på LSS-boenden.

Region Västmanland bekostar endast arbetsskor som omfattas av skyddskrav.

---

¹ <https://ka.se/2021/10/14/ratten-till-arbetsskor-en-fraga-om-kon/> 2021-03-17

Antal anställda som är aktuella för fria arbetsskor

Då äldrenämnden är arbetsgivarenämnd för personalen som arbetar inom vård- och omsorgsförvaltningen så finns två alternativ för vem som ska bekosta eventuella skor. Antingen bekostar arbetsgivarenämnden samtliga arbetsskor alternativt bekostar äldrenämnden skor för personalen inom dess verksamhetsområde och nämnden för personer med funktionsnedsättning bekostar skor för personalen inom dess verksamhetsområde.

Förvaltningen gör bedömningen att i det fall arbetsskor ska bekostas så bör det endast gälla för tillsvidarepersonal. Då personal på de särskilda boendena arbetar i huvudsak inomhus bedöms ett par skor vartannat år vara rimligt. Då hemvårdpersonal (hemtjänst + viss legitimerad personal) sliter mer på skorna och arbetar både inne och ute i alla väder bedöms två par skor per år (exempelvis ett par sommarskor och ett par vinterskor) vara rimligt.

Inom vård- och omsorgsförvaltningen finns ca 2050 tillsvidareanställda vård- och omsorgspersonal som enligt förvaltningens bedömning är aktuella för eventuella arbetsskor. Ca 1600 personer av dem arbetar i huvudsak inomhus (särskilda boenden, korttidsboenden, daglig verksamhet med mera) och runt 450 personer arbetar inom hemvården.

Ca 650 personer arbetar inomhus inom nämnden med personer med funktionsnedsättnings verksamhetsområde (exklusive ca 450 personal inom hemvården som genom den ekonomiska ansvarsfördelningen hör till äldrenämnden).

Kostnad för samtlig vård- och omsorgspersonal inom förvaltningen

Förslaget på att varje anställd skulle få ett par skor värda 1000 kr per år skulle innebära en kostnad på ca 2,05 miljoner kronor per år för hela förvaltningen.

Enligt förslaget att personal på särskilt boende får ett par skor vartannat år och personal inom hemvården får två par skor per år skulle kostnaden uppgå till 900 000 kronor vartannat år och 2,5 miljoner kronor vartannat år.

Kostnad för endast nämnden för personer med funktionsnedsättning

Motionens förslag på att varje anställd skulle få ett par skor värda 1000 kronor per år skulle innebära en kostnad på ca 650 000 kronor per år för nämnden.

Förslaget att personalen som främst arbetar inomhus skulle få ett par skor bekostade vartannat år skulle och personal inom hemvården skulle få två par skor per år bekostade skulle innebära en kostnad på 650 000 kronor vartannat år och 0 kronor vartannat år för nämnden (i det fall hemvårdpersonalen bedöms höra till äldrenämndens ansvar genom den ekonomiska kostnadsfördelningen).

Privata utförare

Om personal hos privata utförare ska inkluderas måste detta tas höjd för i upphandlingar, LOV-avtal samt ersättningar.

Förvaltningen har kontaktat Attendo, Norlandia, Vardaga och Personstöd Mälardalen i hur de gör idag. Attendo ger 200 kronor per år i skobidrag till personalen men övriga leverantörer bekostar endast skor om det föreligger skyddskrav på skorna.

Inköpsalternativ

Förvaltningen ser flera alternativ för inköp av skor. Antingen görs en upphandling, eller avrop från eventuellt existerande ramavtal, av arbetsskor som sedan personalen får välja mellan. Alternativt att personalen gör ett utlägg för inköp av skor som ersätts mot uppvisande av kvitto eller att ett presentkort delas ut för att användas för inköp av skor.

Förmånsskatt

I det fall arbetsgivaren bekostar skor som arbetstagaren har möjlighet att använda på sin fritid, eller ger ett bidrag för inköp av skor, kommer skorna eller bidraget vara föremål för förmånsskatt. Om skorna endast används på arbetsplatsen utgår sannolikt ingen skatt.

Förvaring

Frågan gällande fria arbetsskor har tagits upp tidigare och förvaltningen identifierade då att det på vissa boenden saknas lämpliga ställen att förvara sina skor på under tider när man inte arbetar. På flera av boendena finns det stora låsbara skåp för tiden man är på sin arbetsplats men inte för tiden när man är ledig. Om arbetsskor ska bekostas av arbetsgivaren behöver behovet av förvaringsmöjligheter utredas.

Attraktiv arbetsgivare

Erbjudandet om att få bra ergonomiska arbetsskor bekostade av arbetsgivaren kan bidra till att nämnden ses som en attraktiv arbetsgivare som värnar om sin personal. Det kan även förebygga eventuella förslitningsskador och felbelastning vilket i sin tur kan bidra till en bättre arbetsmiljö och minskat behov av rehabilitering med mera.

Förvaltningens bedömning

Arbetet kring bra arbetsmiljö är viktigt och förvaltningen motsätter sig inte ambitionen i motionen. Dock finns flera praktiska frågor som behöver hanteras i samband med ett eventuellt inköp av arbetsskor, så som hur inköpet ska gå till samt hur skorna ska förvaras på arbetsplatsen.

I det fall fullmäktige bedömer att motionen ska bifallas anser förvaltningen att den direkta kostnaden samt eventuella indirekta kostnader för arbetsskorna ska finansieras genom utökad ram. Det förespråkas då att personal som arbetar i huvudsak inomhus får ett par skor vartannat år och att personal inom hemvården får två par skor per år. Fullmäktige måste då avgöra hur kostnadsfördelningen mellan äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning ska se ut.

§ 99

Dnr AN 2022/00207-1.7.1

Remiss - Motion från (V) om fria arbetsskor inom vård och omsorg

Beslut

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat 5 april 2022 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har till kommunfullmäktige lämnat in en motion som föreslår kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får ett par arbetsskor värda 1000 kronor bekostade av arbetsgivaren per år.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 13 maj 2022.

Kostnaden för inköp av arbetsskor i enlighet med motionen kan antingen hanteras av äldrenämnden som arbetsgivarenämnd för all aktuell personal alternativt att äldrenämnden enbart bekostar skor inom äldreomsorgen. Kostnaden uppgår då till ca 2,05 mkr per år alternativt ca 1,85 mkr per år.

I det fall inköp av arbetsskor för personal som arbetar i huvudsak inomhus görs vartannat år och inköp för personal som arbetar inom hemvården görs två gånger årligen så uppgår kostnaden för enbart äldrenämndens verksamhetsområde till 0,9 mkr vartannat år samt 1,85 mkr vartannat år. I det fall äldrenämnden ska bekosta samtlig personals arbetsskor blir då motsvarande kostnad 0,9 mkr vartannat år och 2,5 mkr vartannat år.

Motionen tar inte upp om förslaget även ska gälla för privata utförare, hur skorna och eventuella indirekta kostnader ska finansieras eller hur ansvarsuppdeleningen mellan arbetsgivarenämnd och verksamhetsnämnd ska göras.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag på beslut:

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat 5 april 2022 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jonas Cronert (S) yrkar bifall till ordförandens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen, Västerås stad

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Vård och omsorgsförvaltningen
Matilda Funkquist Cullinan
Epost: matilda.funkquist.cullinan@vasteras.se

Äldrenämnden

Remiss - Motion från (V) om fria arbetskor inom vård och omsorg

Motionen

Vänsterpartiet har till kommunfullmäktige lämnat in en motion som föreslår kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får ett par skor betalda av arbetsgivaren per år.

Motionen beskriver att personal inom vård och omsorg går långa sträckor varje dag och att hemtjänstpersonal är ute i alla väder. Motionen menar vidare att i mansdominerade yrken ingår ofta arbetskor i klädseln som bekostas av arbetsgivaren och att så borde även vara fallet för kvinnodominerade yrken. Genom detta kan förslitningsskador minskas och arbetsmiljön förbättras för vård- och omsorgspersonal.

Motionen specificerar inte om förslaget gäller för endast tillsvidarepersonal eller även för visstidspersonal. Det är heller inte specificerat om förslaget endast gäller egenregion eller även personal hos privata utförare inom LOU och LOV.

Arbetskor inom Västerås stads förvaltningar

Inom bland annat teknik- och fastighetsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen så ingår arbetskor i ett antal arbetsgruppers bekostade arbetskläder, exempelvis för ingenjörer, projektledare, byggsamordnare, parkeringsvakter, kökspersonal, svetsare med flera. Den gemensamma nämnanen för samtliga arbetsgrupper som får skor bekostade är att arbetsmiljöverket har uppsatta skydds krav på skor för gruppen eller att de ingår som del av en uniform.

Andra kommuner och region Västmanland

Enligt en undersökning som Kommunalarbetaren (fackföreningen Kommunals medlemstidning) genomförde och publicerade i oktober 2021¹ bekostar 7% av landets kommuner arbetskor för hemtjänstanställda och 10% bekostar skor på äldreboenden. Av landets 10 största kommuner är det endast Örebro som bekostar skor för personal inom hemtjänst och på äldreboenden.

Region Västmanland bekostar endast skyddsskor som omfattas av skydds krav.

¹ <https://ka.se/2021/10/14/ratten-till-arbetskor-en-fraga-om-kon/> 2021-03-17

Antal anställda som är aktuella för fria arbetsskor

Då äldrenämnden är arbetsgivarenämnd för personalen som arbetar inom vård- och omsorgsförvaltningen så finns två alternativ för vem som ska bekosta eventuella skor. Antingen bekostar arbetsgivarenämnden samtliga arbetsskor alternativt bekostar äldrenämnden skor för personalen inom dess verksamhetsområde och nämnden för personer med funktionsnedsättning bekostar skor för personalen inom dess verksamhetsområde.

Förvaltningen gör bedömningen att i det fall arbetsskor ska bekostas så bör det endast gälla för tillsvidarepersonal. Då personal på de särskilda boendena arbetar i huvudsak inomhus bedöms ett par skor vartannat år vara rimligt. Då hemvårdpersonal (hemtjänst + viss legitimerad personal) sliter mer på skorna och arbetar både inne och ute i alla väder bedöms två par skor per år (exempelvis ett par sommarskor och ett par vinterskor) vara rimligt.

Inom vård- och omsorgsförvaltningen finns ca 2050 tillsvidareanställda vård- och omsorgspersonal som enligt förvaltningens bedömning är aktuella för eventuella arbetsskor. Ca 1600 personer av dem arbetar i huvudsak inomhus (särskilda boenden, korttidsboenden, daglig verksamhet med mera) och runt 450 personer arbetar inom hemvården.

Ca 1400 personer arbetar inom äldrenämndens verksamhetsområde där runt 950 arbetar i huvudsak inomhus och ca 450 arbetar inom hemvården.

Kostnad för endast äldrenämndens verksamhetsområde

Motionens förslag på att varje anställd skulle få ett par skor värda 1000 kronor per år skulle innebära en kostnad på ca 1,4 miljoner kronor per år.

Enligt förslaget att personal på särskilt boende får ett par skor vartannat år och personal inom hemvården får två par skor per år skulle kostnaden uppgå till 900 000 kronor vartannat år och 1,85 miljoner kronor vartannat år.

Kostnad för samtlig vård- och omsorgspersonal inom förvaltningen

Förslaget på att varje anställd skulle få ett par skor värda 1000 kr per år skulle innebära en kostnad på ca 2,05 miljoner kronor per år för hela förvaltningen.

Enligt förslaget att personal på särskilt boende får ett par skor vartannat år och personal inom hemvården får två par skor per år skulle kostnaden uppgå till 900 000 kronor vartannat år och 2,5 miljoner kronor vartannat år.

Privata utförare

Om personal hos privata utförare ska inkluderas måste detta tas höjd för i upphandlingar, LOV-avtal samt ersättningar.

Förvaltningen har kontaktat Attendo, Norlandia, Vardaga och Personstöd Mälardalen i hur de gör idag. Attendo ger 200 kronor per år i skobidrag till personalen men övriga leverantörer bekostar endast skor om det föreligger skydds krav.

Inköpsalternativ

Förvaltningen ser flera alternativ för inköp av skor. Antingen görs en upphandling, eller avrop från eventuellt existerande ramavtal, av arbetsskor som sedan personalen får välja mellan. Alternativt att personalen gör ett utlägg för inköp av skor som ersätts mot uppvisande av kvitto eller att ett presentkort delas ut för att användas för inköp av skor.

Förmånsskatt

I det fall arbetsgivaren bekostar skor som arbetstagaren har möjlighet att använda på sin fritid, eller ger ett bidrag för inköp av skor, kommer skorna eller bidraget vara föremål för förmånsskatt. Om skorna endast används på arbetsplatsen utgår sannolikt ingen skatt.

Förvaring

Frågan gällande fria arbetsskor har tagits upp tidigare och förvaltningen identifierade då att det på vissa boenden saknas lämpliga ställen att förvara sina skor på under tider när man inte arbetar. På flera av boendena finns det stora låsbara skåp för tiden man är på sin arbetsplats men inte för tiden när man är ledig. Om arbetsskor ska bekostas av arbetsgivaren behöver behovet av förvaringsmöjligheter utredas och ordnas.

Attraktiv arbetsgivare

Erbjudandet om att få bra ergonomiska arbetsskor bekostade av arbetsgivaren kan bidra till att nämnden ses som en attraktiv arbetsgivare som värnar om sin personal. Det kan även förebygga eventuella förslitningsskador och felbelastning vilket i sin tur kan bidra till en bättre arbetsmiljö och minskat behov av rehabilitering med mera.

Förvaltningens bedömning

Arbetet kring bra arbetsmiljö är viktigt och förvaltningen motsätter sig inte ambitionen i motionen. Dock finns flera praktiska frågor som behöver hanteras i samband med ett eventuellt inköp av arbetsskor, så som hur inköpet ska gå till samt hur skorna ska förvaras på arbetsplatsen.

Motion till Västerås kommunfullmäktige

Fria arbetsskor inom vård och omsorg

De som jobbar inom vård och omsorg går långa sträckor varje dag på hårda betonggolv. I hemtjänsten är personalen ute i alla typer av väder. Arbetet ställer ställer krav på bra skor som ger det stöd som behövs. Men en bra sko kostar och tyvärr är det så att alla inte har möjlighet att lägga uppemot 1 000 kronor för en sko att ha på jobbet. Istället köper många de skor som är billigast. Det är inte ovanligt att personalen arbetar i badtofflor eller foppatofflor.

Belastningsskador och ont i knän, höfter, rygg, nacke och axlar beror ofta på att man har fel skor som gör att man både står och går på fel sätt. Stadiga och fotriktiga skor motverkar dessa skador. Bra arbetsskor för personal i vård och omsorg är även en jämställdhetsfråga. Inom mansdominerade yrken ingår oftast skor som en del av arbetsklädseln, så borde det även vara inom kvinnodominerade yrken.

Västerås stads personal förtjänar skor av god kvalitet så att de kan utföra sitt viktiga arbete utan att riskera att utsättas för olyckor eller belastningsskador på grund av vad de har på fötterna.

Vänsterpartiet föreslår fullmäktige att besluta:

att Västerås stads personal inom vård och omsorg får skor betalda av arbetsgivaren 1 gång per år.

Hawar Asaiesh (V)

Shiar Mala Said (V)

Marie Wiberg (V)

2022-02-04